

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE SINAV HİZMETLERİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

**2020 - 2021 ÖĞRETİM YILI
İğdır Ölçme Değerlendirme Merkezi**

**7. Sınıf
SOSYAL BİLGİLER FASİKÜLÜ**

Bu teste bulunan ders/dersler ve soru sayısı

SOSYAL BİLGİLER

45

2.	Evlat		Abi		Koca		Arkadaş	
	Mühendis		Öğrenci		Sınıf Başkanı		Baba	

Yukarıda verilen kutularda bireylerin sahip oldukları bazı roller Türk kültürünün ürünü olan kilim motifleri ile eşleştirilmiştir. Bu eşleştirmeden yararlanarak aşağıda verilen metinde anlatılan kişinin sahip olduğu ilk dört rol sırasıyla hangi seçenekte doğru verilmiştir?

1985 yılının Mart ayında Nizamettin Bey'in ve Muazzez Hanım'ın ilk çocukları olarak dünyaya gelen Tuğrul, ilk ve orta öğrenimini Kayseri' de tamamladı. Öğrenci olarak gayretli olan Tuğrul kısa zamanda öğretmenleri tarafından takdir edilen bir öğrenci oldu. Lise birinci sınıfta arkadaşları tarafından sınıf başkanı seçilen Tuğrul'un aynı yıl içinde kız kardeşi oldu. Abi olarak sorumluluklarını yerine getirmeye çalıştı. Liseden sonra üniversite eğitimi için burslu olarak yurt dışına gitti. Yüksek öğrenimini yurt dışında tamamlayan Tuğrul, ülkesine yüksek mühendis olarak döndü ve bir devlet kurumunda çalışmaya başladı. Elif Hanım ile evlenen Tuğrul'un Ali ve Fatma isiminde çocukları oldu.

- A)
- B)
- C)
- D)

3. Köyün birinde yaşlı ve fakir bir adam yaşarmış. Adamın dillere destan çok güzel bir atı varmış. O ülkenin kralı atı almak istemiş. Yaşlı adam atı satmak istememiş. Bir gün adamın atı kaybolmuş. Köydeki komşuları,

- "Seni ihtiyar bunak, bu atı sana bırakmayacakları, çalacakları belliydi. Krala satsaydın, ömrünün sonuna kadar beyler gibi yaşardın. Şimdi ne paran var, ne de atın" demişler.

Yaşlı adam,

- "Aceleyle karar vermeyin. Sadece at kayıp deyin, çünkü gerçek bu. Ondan ötesi sizin yorumunuz ve verdiğiniz karar." demiş.

Aradan 15 gün geçmeden at, bir gece ansızın dönmüş. Meğer çalınmamış, kendi kendine dağlara gitmiş. Dönerken de, bir çok vahşi atı peşine takıp getirmiş. Bunu gören köylüler toplanıp ihtiyardan özür dilemişler.

(Lao Tzu, kısaltılmıştır.)

Verilen metinden hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Olayların neden ve sonuçlarını iyice anlayıp sonra karar vermeliyiz.
- B) Her zaman komşularımızın yönlendirmesiyle hareket etmeliyiz.
- C) Yaşlı kişilere karşı saygılı olmalıyız.
- D) Fakir kişilere yardım etmeliyiz.

4.

Küçük Kara Balık

Küçük Kara Balık, bir sabah erkenden uyanır ve annesini de dürterek uyandırır. Şaşkınlıkla uyanan annesi, ne olduğunu, neden sabahın bu erken saatinde bu şekilde uyandırıldığını sorar. Küçük Kara Balık "Yaşadığımız bu çağlayandan çok daha ötesini, denizi, okyanusu merak ediyorum, bunun için de bir geziye çıkacağım." der. Anne balık başta ne olduğunu anlayamaz, anladığında ise derhal vazgeçmesini söyler fakat Küçük Kara Balık çok kararlıdır. Annesiyle konuşmalarını duyan komşuları bir araya toplanır. Küçük Kara Balık'ın bu isteği komşuları sinirlendirir, çünkü bu küçük akarsuda doğup büyüdüklerinden dolayı, büyük denizleri, okyanusları keşfetme fikri onların gözünü korkutmaktadır. Küçük Kara Balık'a eğer buradan giderse bir daha geri dönemeyeceğini söylerler. (Samed BEHRENGİ)

Verilen parçaya göre, Küçük Kara Balık yaşadığı çağlayandan daha ötesini görmek istediğini söylediğinde, annesinin ve komşuların tutumu aşağıdakilerden hangisi olmuştur?

- A) Bu karara çok sevinip onu desteklemişlerdir.
- B) Başarısız olacağı konusunda peşin hüküm vermişlerdir.
- C) Empatiyle yaklaşarak düşüncesini anlamaya çalışmışlardır.
- D) Karşılaşacağı zorlukların onu daha güçlü yapacağını düşünmüşlerdir.

5.

Verilen görseller kültür öğelerinin hangisiyle ilgilidir?

- A) Dil
B) Halk oyunları
C) Mimari
D) Mutfak kültürü

6. Komşusu Melahat teyzenin hasta olduğunu duyan Duygu, anne ve babasına Melahat teyzeyi ziyarete gitmek istediğini söylemiştir. Duygu'nun bu isteği babasının çok hoşuna gitmiştir. Annesi; "Hasta ziyaretine eli boş gidilmez, Melahat teyze baklavayı çok sever, giderken pastaneden baklava alalım." demiştir. Melahat teyze bu ziyaretten çok mutlu olmuştur.

Verilen metne göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Hasta ziyaretleri kültürümüzde geleneksel bir davranıştır.
B) Bu tür ziyaretlerde daha çok bireysel çıkar ön plandadır.
C) Duygu çevresindeki insanlara karşı duyarlı bir insandır.
D) Ziyaret ve hediye paylaşma duygusunun gösterir.

7. Mete Han Asya Hun Devleti'nin başında iken, Çin'deki iç karışıklıklardan da yararlanarak yaptığı seferlerde Çin'i mağlup edip vergiye bağlamış, İpek Yolu'nun denetimini ele geçirmiştir.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdaki ifadelerden hangisine ulaşamaz?

- A) Asya Hun Devleti ekonomik bir kazanç sağlamıştır.
B) Asya Hun Devleti Çin'e siyasi üstünlüğünü kabul ettirmiştir.
C) Çinliler Türklerle bir daha mücadeleye girememişlerdir.
D) Mete Han, Çin'in içinde bulunduğu karışık durumdan yararlanmıştır.

8.

İpek Yolu, gerek iktisadi gerekse sosyo-kültürel alanda insanlık tarihinin en önemli yapı taşlarından biri olmuştur. Adını, önemli bir ticaret ürünü olan ipekten alan bu ticaret yolu, Asya ile Avrupa kıtası arasında ticari malların taşındığı bir güzergâh olmasının yanı sıra, farklı milletlerin kültürel alışveriş içerisinde bulunduğu, etkileşimlerin ve değişimlerin yoğun bir şekilde aktarıldığı bir görev de üstlenmiştir.

Metin ve görsel birlikte değerlendirildiğinde İpek Yolu ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Günümüzde ticari önemini kaybetmiştir.
- B) Kültürler arasında bir köprü görevi görmüştür.
- C) Adının kaynağı önemli bir ticaret ürünü olan ipektir.
- D) Deniz taşımacılığı yapılan kolları da vardır.

9. Kervanların konaklaması için kervansaraylar yapılmıştır. Bu kervansaraylarda kalan tüccarların dinlenme, beslenme, sağlık ve temizlik ihtiyaçları üç gün boyunca ücretsiz olarak karşılanırdı. Kervansarayların içinde odalar, mescit, hamam, çeşme gibi bölümler ile hekim, veteriner, nalbant ve hayvanların bakımını yapan görevliler bulunurdu. Türkiye Selçukluları ticaret yollarında zarara uğrayan tüccarların kayıplarını karşılayarak ilk sigorta uygulamasını hayata geçirdiler. Tüccarları yolculukları boyunca rahat ettirmek ve her türlü tehlikeden korumak için önlemler aldılar.

Yapılan bu faaliyetlerin temel amacı nedir?

- A) Şehirlerin güvenliğini sağlamak
- B) Kültürü geliştirmek
- C) Kervansaraylardan para kazanmak
- D) Ticareti geliştirmek

10.

İlk Türk Devletlerinde, devleti yöneten kağanlar önemli kararları meclise danışarak alırlardı. Kurultaya boy beylerinin katıldığı gibi kağanın eşi hatun da katılırdı. Kurultayda siyasi, askerî ve ekonomik kararlar alınırdı.

Buna göre kurultay ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Devlet yönetiminde kadının da söz sahibi olduğu
- B) Meclisin devlet yönetiminde etkili olduğu
- C) Hakanın devlet işlerini görürken danıştığı bir meclis olduğu
- D) Törelere değişiklik yapılamadığı

11.

Çin hakimiyeti altına girmek istemeyen Hunların bir kısmının batıya doğru göç etmeye başlamaları ve batıda Alanlar, Ostrogotlar, Vandallar, Angıl Saksonlar, Franklar, Vizigotlar gibi barbar kavimleri yerlerinden oynatmaları Avrupa'da çok büyük bir göç dalgalanmasına neden olmuş ve tarihte bu olaya Kavimler Göçü denmiştir.

Verilenlerden hangisi Kavimler Göçü'nün sonuçları arasında yer almaz?

- A) İlk Çağ kapandı, Orta Çağ başladı.
- B) Roma İmparatorluğu Doğu ve Batı olmak üzere ikiye ayrıldı.
- C) Avrupa'da Feodalite rejimi ortaya çıktı.
- D) Asya Hun Devleti kuruldu.

12. Anadolu'nun yurt edinilmesinde mutasavvıflar etkili olmuştur. Anadolu Türklüğünün Moğol istilası nedeniyle zor günler geçirdiği dönemde eserleri ve samimi sohbetleriyle halka yol göstermişlerdir. İslam dininin özünü Anadolu insanına aktararak milletimizin birliğini ve bütünlüğünün korumasında önemli rol oynamışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi Anadolu'nun Türkleşmesinde ve İslamlaşmasında etkili olan bu mutasavvıflardan değildir?

- A) Mevlana Celaleddin-i Rumi
- B) Hacı Bektaş-ı Veli
- C) Yunus Emre
- D) Nizamülmülk

13.

Ülkemizde, belirlenen pilot illerden başlamak üzere şehirlerimizin akıllı şehirlere dönüşümü planlanmaktadır. Akıllı şehir sistemiyle daha güvenli, ulaşımı daha kolay ve daha temiz bir çevreye sahip şehirler oluşturulmaktadır. Ayrıca akıllı şehirlerde yaşayanların, şehir hakkındaki bilgilere daha kolay ulaşması, enerjiden tasarruf etmesi ve doğal afetlerden daha az etkilenmesi hedeflenmektedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Akıllı Şehir Uygulamaları Projesi ile hedeflenenlerden biri değildir?

- A) Suç oranlarını azaltmak,
- B) Çevre kirliliğini azaltmak,
- C) Doğal afetlerin süresini azaltmak,
- D) Aşırı enerji kullanımını azaltmak,

14. "Nanoteknoloji" insanın saç kılının 80 binde biri büyüklüğünde "nano" ölçüdeki parçalarla uğraşan bilimdir. Tıpkı yap-boz oyununda parçaların birleştirilerek istenen şeklin oluşturulması gibi, nanoteknolojide de atomlar veya moleküller tek tek alınıp hassas şekilde birleştirilerek istenen ürün elde edilir.

1. Esneklik, bükülebilen ve katlanılabilir özellikleri bulunan akıllı telefonlar, günümüz dünyasına yavaş yavaş girmeye başlamıştır.

2. Nano malzemeler kullanılarak, çok çeşitli fonksiyonlara sahip kumaşlar elde edilmektedir. Üzerine bir bardak meyve suyu dökülen pantolonumuzun suyu itme özelliği, kirlenmesine engel olmaktadır.

3. Nanoteknoloji, normal yapılara göre daha hafif, daha güvenli ve daha akıllı taşıtların üretilmesinde çok fonksiyonlu materyallerin oluşumu için gelecek vadetmektedir.

Buna göre;

- Tekstil,
- Ulaşım,
- İletişim,

alanları ile nanoteknoloji kullanılan örnek durumlar eşleştirildiğinde aşağıdakilerden hangisi doğru olur?

	1	2	3
A)	Tekstil	İletişim	Ulaşım
B)	İletişim	Ulaşım	Tekstil
C)	İletişim	Tekstil	Ulaşım
D)	Tekstil	Ulaşım	İletişim

15.

Yenilenebilir Enerji Bir Numara

Dünya Ekonomik Forumu geçtiğimiz günlerde bir rapor yayımladı. Bu rapora göre artık güneş ve rüzgâr enerjisi elde etmek, fosil yakıtlardan enerji elde etmek kadar ekonomik. Yenilenebilir enerjinin eskisine göre çok daha ekonomik bir enerji kaynağı hâline gelmesinde, son beş yılda bu alana yapılan yatırımların etkili olduğu düşünülüyor. Teknolojik gelişmeler sonucunda güneş panellerinin donanım ve kurulum maliyetleriyle rüzgâr türbinlerinin üretim ve kurulum maliyetleri de düştü. Bu gelişmeler yenilenebilir enerjinin önemli bir dönüm noktasına ulaştığını gösteriyor. Yenilenebilir enerji kaynaklarının ekonomik hâle gelmesi ileride küresel ısınmanın önüne geçebilmek için önemli.

Buna göre;

- I. Günümüzde yenilenebilir enerji kaynaklarının kurulum maliyetleri düşmeye başlamıştır.
- II. Teknolojik gelişmeler yenilenebilir enerji kaynaklarının kurulumunu olumsuz etkilemektedir.
- III. Yenilenebilir enerji kaynaklarının ekonomik hale gelmesi küresel ısınmanın önüne geçmede etkili olacaktır.
- IV. Yenilenebilir enerji kaynakları arasında rüzgâr enerjisi, güneş panelleri ve fosil yakıtlar bulunmaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV

TARİHÇİLERİN KUTBU: HALİL İNALCIK

Günümüz bilim dünyasında, Osmanlı tarihi alanında hem Türkiye’de ve hem de dünyada tartışmasız ilk akla gelen isim olan Prof. Dr. Halil İnalcık, 100 senelik ömrüne 25’ ten fazla kitap, 300’ü aşkın makale sığdırdı.

HALİL İNALCIK

ALDIĞI BAZI ÖDÜLLER

1998 İstanbul Üniversitesi Türkiyat Enstitüsü Ödülü
 2001 Sofya Üniversitesi Fahri Doktora Unvanı
 2002 İslam Konferansı Teşkilatı Tesekkür Plaketi
 2002 Kültür Bakanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülü
 2002 Macaristan Liyakat Nisani
 2008 TBMM Onur Ödülü
 2005 Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülü
 2012 TÜRKSOY Onur Madalyası
 Prof. Dr. Halil İnalcık, bir asırlık ömrüne 25 kitap, 300’ü aşkın makale sığdırdı.

BAZI ESERLERİ

"Tanzimat ve Bulgar Meselesi",
 "Tarihi Suret-i Defter-i Sancak-ı Arvanid",
 "Fatih Devri Üzerinde Tetkikler ve Vesikalar",
 "Gazavat-ı Sultan Murad b. Mehmed Han İzladi ve Varna Savaşları",
 "Tursun Beg, The History of Mehmed the Conqueror, Chicago-Minnesota: American Research Institute",
 "Türkiye'nin Sosyal ve Ekonomik Tarihi"

- 1916 Prof. Dr. İnalcık, 7 Eylül’de İstanbul’da doğdu.
- 1940 Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi’nden (AÜDTCF) mezun oldu.
- 1942 "Tanzimat ve Bulgar Meselesi" adlı teziyle doktorasını aldı. AÜDTCF Yeni Çağ Kürsüsü’ne asistan olarak atandı.
- 1943 "Viyana’dan Büyük Ricat’e Osmanlı İmparatorluğu ve Kırım Hanlığı adlı teziyle doçent oldu.
- 1947 Türk Tarih Kurumu (TTK) üyeliğine seçildi.
- 1952 "Viyana Bozgun Yıllarında Osmanlı-Kırım Hanlığı İşbirliği" teziyle profesör oldu.
- 1953 Columbia Üniversitesi School of International Affairs’a ziyaretçi profesör olarak davet edildi.
- 1954 1954 Rockefeller Vakfı’nın bursuyla Harvard Üniversitesi’nde "research fellow" olarak bulundu.
- 1956 1957 Ders vermek üzere İsrail İbrani Üniversitesi’ne davet edildi.
- 1969 1969 Türkolog Tibor Halasi-Kun ile birlikte Osmanlı araştırmaları için büyük önem taşıyan Archivum Ottomanicum dergisini çıkarmaya başladı.
- 1971 1971 İngiltere Royal Historical Society tarafından "corresponding member" seçildi.
- 1972 1972 30 yıl çalıştığı AÜDTCF’den emekli oldu.
Chicago Üniversitesi Tarih Bölümü’nde imtiazlı profesör olarak çalışmaya başladı.
- 2005 2005 İnalcık, Prof. S. Faroqhi ile birlikte E. J. Brill’in (Leiden) "The Ottoman Empire and Its Heritage" serisinin editörlüğünü üstlenerek, 2005 yılına kadar bu seriden yayınlanan 38 cilt Osmanlı tarihini Batı dünyasına tanıtan belli başlı eserler arasında yer aldı.
- 2016 2016 25 Temmuz’da Ankara’da tedavi gördüğü hastanede hayatını kaybetti.

Görselde verilen bilgilerden yola çıkarak Prof. Dr. Halil İnalcık ile ilgili,

- I. Sosyal bilim dalı olan tarih alanında çalışmalar yapmıştır.
- II. Türk Dil Kurumu (TDK) üyeliğine seçilmiştir.
- III. Yazdığı eserler ve yaptığı çalışmalarla birçok ödül almıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) I, II ve III

17.

2019'da 2.2 milyon korsan ürün ele geçirildi. 948 kişi hakkında işlem yapıldı. Kültür ve Turizm Bakanlığı, geçen yıl korsanla mücadele kapsamında düzenlenen 844 operasyonda toplam 2 milyon 208 bin 887 korsan ürün ele geçirildiğini açıkladı. Bakanlıktan yapılan yazılı açıklamaya göre fikri hak ihlalleriyle etkin mücadelenin sağlanması amacıyla imzalanan protokol kapsamında 81 ilde denetim komisyonları oluşturuldu. (Bir gazete haberi)

Gazete haberinden hareketle korsan ürün satışı ile ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Korsan ürün satışı ile asıl eser sahiplerinin ünü artmaktadır.
- B) Devlet korsan ürünlerle mücadele etmek için çalışmalar yapmaktadır.
- C) Ülkemizde korsan ürün satışları ortadan kaldırılmaya çalışılmaktadır.
- D) Vergisiz kazanç sağlayan kişiler ülke ekonomisine zarar vermektedir.

18.

"Amerikan Uzay ve Havacılık Dairesi (NASA) ve California merkezli SpaceX firması iş birliğinde 30 Mayıs 2020 tarihinde 'Crew Dragon' isimli uzay mekiği başarıyla fırlatıldı. Böylece ilk defa özel bir şirket, insanlı bir uçuş gerçekleştirmiş oldu. Uzay mekiğinin fırlatılışı ABD kanallarında ve sosyal medyada canlı yayınlandı. İnsanlık ve bilim tarihi için çok önemli bir keşif imkânı sağlayan Crew Dragon uzay mekiği, 6 yıllık bir çalışmanın ürünüydü."

Bu habere konu olan uzay mekiğinin ortaya çıkarılmasında;

- I. teknolojik gelişmeler,
- II. yaratıcı zekâ,
- III. yüksek hayal gücü

unsurlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

19. TÜBİTAK ile MEB arasında bilim fuarları etkinlikleri ile ilgili iş birliği anlaşması imzalanmıştır. Bu fuarların amacı öğrencilerin ürettikleri bilimsel bilgileri arkadaşlarıyla, öğretmenleriyle ve ilgi duyan herkesle paylaşmalarını sağlayacak eğitici, öğretici ve eğlendirici bir ortam oluşturmaktır. Bu ortamda araştırmasını sunan öğrenciler, üretebilmenin heyecanını, ürettiğini başkalarıyla paylaşmanın coşkusunu ve bunların kendisinde oluşturduğu özgüven duygusunu yaşayacaktır. Bu çerçevede yürütülecek bilim fuarlarıyla kısa sürede çok geniş kitlelere ulaşılarak bilim ve teknoloji konularında farkındalık yaratılması, bilim kültürünün tabana yayılması ve geliştirilmesi sağlanmış olacaktır.

Buna göre okullarda düzenlenen bilim fuarları;

- I. Okullarda bilimsel düşünceye merak duyulmasını sağlamak.
- II. Öğrencilerin problem çözme becerilerini geliştirmek.
- III. Öğrencileri yarıştırmak en iyi öğrencileri bulmak.

hedeflerinden hangilerini amaçlamaktadır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II, III

20. İnovasyon; farklı yeni fikirler geliştirmek, bunları uygulamak ya da zaten var olan ürünleri daha kullanışlı hale getirmektir. Günlük hayatımızda olduğu gibi sınıf ortamında da uygulanabilir.

Yukarıdaki bilgilerden yola çıkarak sınıf ortamında yapılan etkinliklerden hangisi inovasyon kapsamında sayılmaz?

- A) Hava kirliliđi konusu için münazara yapmak
- B) Su kaynaklarının etkin kullanılması için afiş hazırlamak
- C) Nükleer enerjinin zararları hakkında tartışma yapmak
- D) Futbol turnuvası için grup oluşturmak

21. ■ Wright kardeşler tarafından motorlu uçak icat edildi.
■ Röntgen yada x ışınları, Wilhelm Conrad Röntgen ve beraberindeki bir grup bilim insanı tarafından keşfedildi.
■ John Logie Baird tarafından televizyon icat edildi.

Bu gelişmeler dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisi bilim ve teknolojinin getirdiği yeniliklerin, insan hayatına katkıları arasında gösterilemez?

- A) Dünyadaki ulaşımı kolaylaştırarak uzakları yakınlaştırmışlardır.
- B) İnsanların hastalıklarının teşhisini kolaylaştırmışlardır.
- C) Dünyadaki üretim hizmetlerinin verimliliğini artırmışlardır.
- D) İnsanlar arasındaki iletişimi ve etkileşimi artırmışlardır.

22. Afişte verilen "Vergi ver ki" ifadesini tamamlayarak slogan oluşturmanız istenmektedir.

Buna göre afişteki yazı;

- I. yollar, köprüler, okullar yapılsın.
- II. ülkemiz kalkınsın.
- III. güvenliğin sağlansın.
- IV. ithalatın artsın.

ifadelerinden hangileriyle tamamlanabilir?

- A) I ve II
- B) I, II ve III
- C) I, III ve IV
- D) II, III ve IV

23. Ülke gelişimine yüksek katkı sağlayabilecek yetenekli öğrencilerin ülke genelinde tespit edilmesi ve bu öğrencilerin gelişimleri için gerekli desteklerin sağlanması önem taşımaktadır. Gençlerin takım çalışması, yenilikçi düşünce, proje geliştirme odaklı eğitim programları ile daha üretken olmaları sağlanmalıdır. Deneyap Teknoloji Atölyesi projeleri yeterli fiziki imkânlar ve donanımlar sağlanarak, gençlerin bilim ve teknolojide yenilik üretebilen ve diğer insanları da bu doğrultuda etkileyebilen bireyler olmaları hedeflenmektedir. Ülkemizin gelişmesi ve her alanda bağımsızlığını güçlendirmesi hedefleri doğrultusunda, bilim ve teknolojide "Millî Teknoloji Hamlesi" olarak tanımlanabilecek bütüncül bir gelişime ihtiyaç vardır. Ülkemizin kalkınması ve toplumun bu hedef doğrultusunda geliştirilmesi, bilim-teknoloji üretiminde yetkinliğe sahip bir insan kaynağının oluşturulmasına bağlıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi, Deneyap Teknoloji Atölyesi kurulmasına yönelik olarak yürütülen projenin öncelikli amacı olamaz?

- A) Başarılı ve çalışkan öğrencileri tespit ederek yurt dışına göndermek.
- B) Çağın ihtiyaçlarına uygun, nitelikli bireyler yetişmesini sağlamak.
- C) Öğrencilerin eğlenerek öğrenebilecekleri bir ortam hazırlamak.
- D) Yetenekli öğrencileri belirleyerek ülkemizin kalkınmasına kazandırmak.

24.

Sosyal Bilgiler Öğretmeni Derya, ülkemizde sanayi kuruluşlarının bölgelere dağılışını gösteren haritayı, derste etkileşimli tahtada açmıştır. Öğrencilerine haritayı incelemeleri için on dakika süre vermiş, süre bitince de dikkatlerini çeken noktaları anlatmalarını istemiştir.

Buna göre öğrenciler tarafından yapılan yorumlardan hangisi yanlıştır?

- A) Ülkemizde sanayi çoğunlukla tarımsal üretime dayanmaktadır.
- B) İç ve Güneydoğu Anadolu'da ormana dayalı sanayi gelişmiştir.
- C) Sanayi kuruluşlarının dağılışında ham madde etkili olmuştur.
- D) Orta ve Doğu Anadolu'da ürün ve sektör çeşitliliği daha sınırlıdır.

25. Denizli'de özel bir firmada elektrik mühendisi olarak çalışan Mehmet Bey, Genel Ağ ortamında dolaşırken gördüğü afişi incelemiştir.

Kendisini alanında geliştirmek isteyen Mehmet Bey, afişte görmüş olduğu ve Antalya'da gerçekleştirilen Yenilenebilir Enerji Kaynakları Sempozyumu'na katılmıştır. Mehmet Bey, enerji verimliliği ve temiz enerji felsefesini kendisine ilke edinmiş bir firmada çalışmaktadır. Firma kendisinden sempozyumda (bilgi şöleni) öğrendiği bilgilerle yeni projeler geliştirmesini beklemektedir.

Buna göre Mehmet Bey'in;

- I. Güneş enerjisi,
- II. Petrol,
- III. Rüzgâr enerjisi,
- IV. Doğal gaz

kaynaklarından hangileri ile ilgili projeler geliştirmesi beklenir?

A) I ve II	B) I ve III
C) II ve IV	D) III ve IV

26. Hayvancılık faaliyetleri, ülkemizin hemen her bölgesinde gelişmiştir. Fakat büyükbaş hayvancılık dendiğinde aklımıza ilk olarak Doğu Anadolu Bölgesi gelir. Bölge, gerek coğrafi yapısı gerekse sahip olduğu zengin çayır ve mera varlığı sayesinde büyükbaş hayvancılığa elverişlidir. İkliminin yem üretimine uygun olması hayvancılığın gelişmesini sağlarken, kış mevsiminin uzun ve sert geçmesi ve yer şekillerinin dağlık olması tarımsal üretimi sınırlandırmaktadır.

Buna göre Doğu Anadolu Bölgesi'nde büyükbaş hayvancılığın gelişmesi;

- I. Geniş ve gür otlakların bulunması,
- II. Hayvansal ürünlerin tüketiminin yaygın olması,
- III. Yüzölçüm olarak birinci sırada bulunması,
- IV. Sert karasal iklimin etkisi ile ekonomik faaliyetlerin sınırlı olması,

durumlarından hangileri ile açıklanabilir?

A) I ve II	B) I ve IV	C) II ve III	D) III ve IV

27. Aşağıdaki haritada bazı tarım ürünlerinin dağılışı verilmiştir.

Altıncı sınıf öğrencisi Asya Nil, yukarıdaki Türkiye haritasını incelediğinde her bölgede birbirinden farklı tarım ürünlerinin yetiştirildiğini görür ve bu durumun nedenlerini araştırmaya başlar.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi, Asya Nil'in araştırmasının sonucunda öğrendiklerinden biri olamaz?

- A) İklim özelliklerinin değişken olması
- B) Denize yakınlık ve uzaklığın değişmesi
- C) Yer altı kaynaklarının çeşitlilik göstermesi
- D) Yükselti değerlerinin farklı olması

28. • En temel hakkımızdır. Bu hakkımız olmadan diğer haklarımızı kullanamayız.

- Bu hakkın bir gereği olarak bir kişinin isteği olmadan ya da yasalarla belirtilen durumlar dışında vücut bütünlüğüne dokunulamaz. Rızası olmadan bilimsel ve tıbbî deneylere tâbi tutulamaz.
- Ülke yönetimine katılmak en temel vatandaş haklarından. Aynı düşünceye sahip bireyler siyasi partiler kurarak görüşlerini ülke yönetimine yansıtma hakkına sahiptirler.

Verilen açıklamaları aşağıdaki haklarla eşleştirdiğimizde hangi hak dışarıda kalır?

- A) Yaşama
- B) Sağlık
- C) Seçme ve seçilme
- D) Kişi dokunulmazlığı

29. Ayşe Begüm Onbaşı: 11 yaşından bu yana milli formayı taşıyan genç jimnastikçi. 2015'te Dünya Şampiyonası'nda üçüncülük, 2016'da Aerobik Cimnastik Dünya Şampiyonası'nda ise altın madalya kazandı.

Canan Dağdeviren: Pilsiz çalışan giyilebilir kalp çipi ve cilt kanserini teşhis eden cihaz geliştiren Türk fizik mühendisi dünya gündeminin dikkatini çekti.

Yasemin Adar: Türkiye'nin ilk kadın güreş şampiyonu olarak adını tarihe yazdıran Yasemin Adar, 2017 yılına Paris'te düzenlenen Dünya Güreş Şampiyonası'nda şampiyon olmayı başardı.

Sümeyye Boyacı: Doğuştan iki kolu olmayan milli paralimpik yüzücü İrlanda'nın başkenti Dublin'de düzenlenen Avrupa Şampiyonası'nda altın madalyaya uzanarak Türk milletinin gönlünü fethetti.

Başarılı çalışmalara imza atan kadınlarımızdan hangisi farklı bir alanda çalışma yapmıştır?

- A) Ayşe Begüm Onbaşı
- B) Canan Dağdeviren
- C) Yasemin Adar
- D) Sümeyye Boyacı

30. Sivil toplum kuruluşları ekonomiden kültüre, eğitimden sağlığa her alanda çalışmalar yapmaktadır. Toplumun gelişmesinde, aydınlanmasında, korunmasında ve sorunların çözümünde önemli rol üstlenirler. Vatandaşlık bilincinin geliştirilmesine, halkın dikkatini sorunlar etrafında toplamak ve yoğunlaştırmak suretiyle bireylerin taleplerinin dile getirilmesine yardımcı olmaktadır. Bu nedenle sivil toplum kuruluşları özellikle demokratik ülkelerde yöneticilerin karar alma sürecinde dikkate alması gereken önemli bir unsurdur.

Paragrafta sivil toplum kuruluşlarının hangi özelliğine değinilmiştir?

- A) Kâr amacı gütmemeleri
- B) Kamuoyu oluşturmaları
- C) Üyelerinin gönüllü olması
- D) Gelirlerini üyelerinden karşılamaları

31. Ülkemizde 24 Haziran 2018'de yapılan seçimlerle Cumhurbaşkanlığı Hükûmet Sistemi'ne geçilmiştir. Yeni sistemde başbakan ve bakanlar kurulu kaldırılmış, cumhurbaşkanı yardımcıları ve cumhurbaşkanlığı kabinesi (hükûmeti) getirilmiştir. Cumhurbaşkanlığı kabinesine cumhurbaşkanı tarafından TBMM üyeleri arasından ya da dışarıdan bakanlar seçilir. Cumhurbaşkanlığı kabinesinde yer alan bakanlar TBMM tarafından denetlenir.

Aşağıdakilerden hangisi verilen bilgilerden çıkarılabilecek bir sonuçtur?

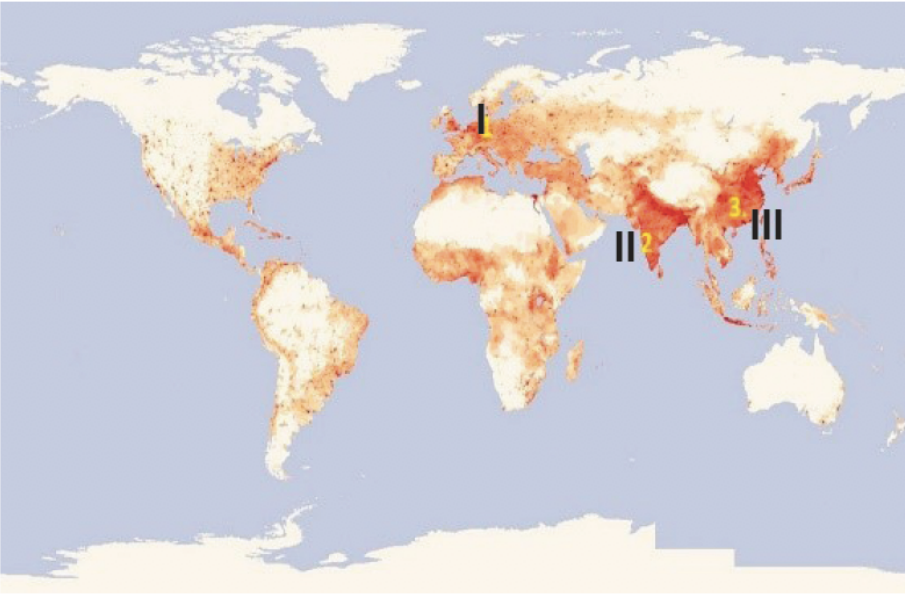
- A) Bakanlar sınırsız yetkiye sahiptir.
- B) Hükûmet sisteminde değişikliğe gidilmiştir.
- C) Sadece milletvekilleri bakan olabilir.
- D) Yeni sistemde bakanlar yoktur.

32. Medya, yönetimin karar alma sürecini etkileyen unsurlardan biridir.

Aşağıdakilerden hangisi bu duruma örnek gösterilebilir?

- A) Sosyal medya hesaplarından terör örgütlerine destek verenlerin göz altına alınması
- B) Gençlere sosyal medya aracılığıyla zararlı alışkanlıklar hakkında bilgi verilmesi
- C) Belediyelerin sosyal medya ihbar hattına gelen şikayetleri hızlıca çözüme kavuşturması
- D) Medya kuruluşu sahiplerinin sosyal sorumluluk projelerine destek olması

33.

Yukarıda verilen dünya haritasında nüfusun yoğun olarak bulunduğu yerler numaralandırılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu bölgelerde nüfusun yoğun olmasının sebeplerinden biri olamaz?

- A) Olumlu iklim şartlarına sahip olmaları
- B) Verimli tarım arazileri üzerinde kurulmaları
- C) Ekvator üzerinde bulunmaları
- D) İllerinin yerleşmeye uygun olması

34. 2006 da İstanbul'da yapılan Formula 1 Park Grand Prix'si Ferrari'den Felipe Massa kazandı. Renault pilotu Fernando Alonso ikinci, Ferrari pilotu Michael Schumacher üçüncü oldu.

Aşağıdakilerden hangisi Formula 1'in (F1) ülkemize katkılarından biri değildir?

- A) Ülkemizin tanıtımını yapmak
- B) Kültürümüzü dünyaya tanıtmak
- C) Ülkemizde futbolun gelişmesini sağlamak
- D) Ülkemiz ekonomisine katkı sağlamak

35. Dünyanın herhangi bir bölgesinde gerçekleşen doğal afetler sonucunda ülkeler arasında;

- I. dayanışma
- II. iş birliği
- III. paylaşma

kavramlarından hangilerinin geliştiği söylenebilir?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) I ve III.
- D) I, II ve III.

36. Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı (TİKA), başta Türk dilinin konuşulduğu ülkeler ve ülkemize komşu ülkeler olmak üzere ekonomik, ticari, sosyal ve kültürel alanlarda faaliyetler göstermektedir.

Buna göre aşağıdaki ülkelerden hangisi TİKA'nın öncelikle faaliyet göstereceği ülkelerden biri değildir?

- A) Azerbaycan
- B) Türkmenistan
- C) Kazakistan
- D) İspanya

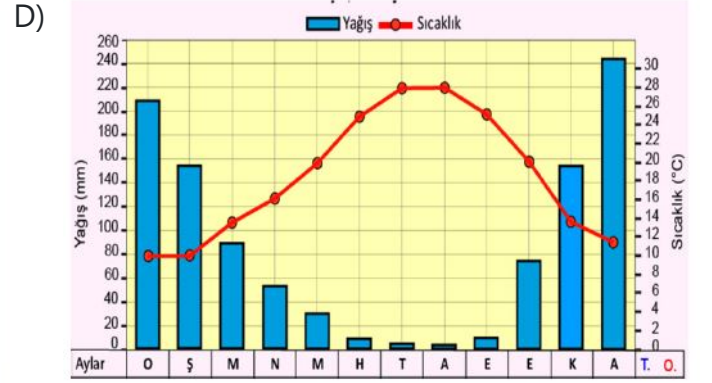
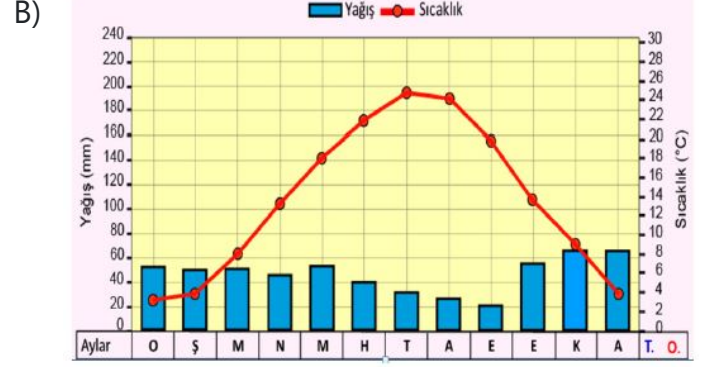
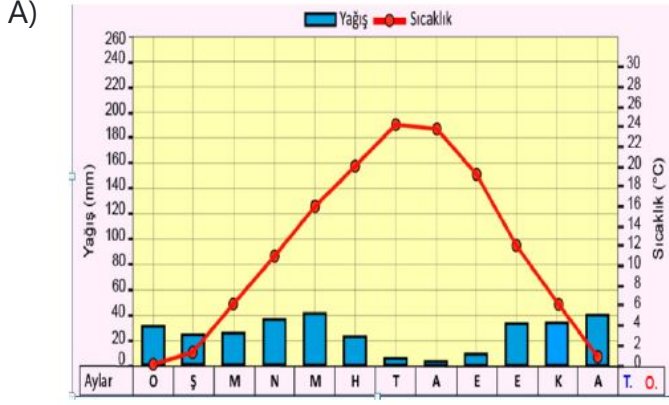
37. Dünyada farklı iklimlerin yaşanması farklı bitkilerin, tarım ürünlerinin ve yaşam tarzlarının ortaya çıkmasına neden olmuştur. Yaşanılan iklim özelliklerine bağlı olarak giyindiğimiz kıyafetler, içinde yaşadığımız evlerin yapı malzemeleri ve ekonomik faaliyetler de çeşitlilik göstermektedir. Örnek olarak yıl boyunca sıcak ve yağışlı iklim bölgesinde yaşayan insanlar ince kıyafetleri, soğuk iklim bölgesinde yaşayan insanlar ise kalın kıyafetleri tercih ederler.

Buna göre, dünyada yaşanan farklı iklimlerin aşağıdaki özelliklerden hangisini etkilediği söylenemez?

- A) Tarım ürünlerinin çeşitliliğini
- B) Toprak oluşumunu ve verimliliğini
- C) Konut malzemelerinin farklılığını
- D) Ekonomik faaliyetlerin gelişmesini

38. Türkiye'deki çay üretiminin tamamını Karadeniz Bölgesi karşılar. Doğu Karadeniz'de Rize çevresi en önemli çay üretim merkezidir. Sıcaklıkların 10-30 °C arasında olduğu, yıllık yağış miktarının 1000-1250 mm'ye kadar ulaştığı ve her mevsimi yağışlı olan yerlerde doğal olarak yetiştirilir.

Buna göre; aşağıda yağış ve sıcaklık grafikleri verilen ülkemizdeki merkezlerden hangisinde çay tarımı yapılmaktadır?

39.

Bilgi:

Ülkemizin yükseltisi batıdan doğuya doğru artmakta, dağlar kıyılara paralel olarak uzanmaktadır. Dağların uzanış doğrultusuna bağlı olarak ulaşım genellikle doğu-batı yönünde yapılmaktadır. Aynı zamanda yükselti ve engebenin fazla olduğu yerlerde yol yapımı zorlaşmakta, maliyet yükselmektedir. Plato sahaları ve ovalar, dağların alçaldığı geçitler yol yapımının kolaylaştığı, maliyetin düştüğü, ulaşımın geliştiği alanlardır.

Yapılan çalışma:

Bilgiler doğrultusunda maliyeti düşük, yol yapımının daha kolay olduğu güzergâhlar ve yönler Türkiye fiziki haritası üzerinde belirlenmiştir.

Buna göre; haritada belirlenen güzergâhlardan hangisinde hata yapılmıştır?

A) 1

B) 2

C) 3

D) 4

41.

Ben Karadeniz'in hemen kenarında yer alan Espiye ilçesinde yaşıyorum. Ailem geçimini hayvancılıktan sağlar. Bulduğumuz yerde yaz mevsiminde sıcaklıkla birlikte nem oranının artması, hayvanlarımızın olumsuz etkilenmesine neden olur. Bu nedenle yaz sıcakları bastırmadan ilkbaharla birlikte iç kesimlerdeki yaylalara çıkarız. Yaylalar sahile göre çok serindir. Hatta yaz akşamlarında soba yakacak kadar üşüdüğümüz soğuklar da olur. Ayrıca hayvanlarımızın otlayacağı geniş çayırlar vardır. Böylece kendimizi, özellikle de hayvanlarımızı yazın nemli, boğucu havasından korumuş oluruz.

Buna göre sahil ile yayla arasındaki sıcaklık farkının nedeni aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Sahildeki merkezin Ekvator'a, yaylaların kutuplara yakın olması.
- B) Sahildeki merkezi ile yayla arasında yükselti farkı olması
- C) Sahildeki merkez ile yayla arasında bakı farkı olması.
- D) Sahildeki merkez ile yaylanın aynı enlem üzerinde olması.

42.

Ekvatorial iklimin görüldüğü alanlar her gün sıcak, bol yağışlı ve her yer yemyeşil ormanlarla kaplıdır. Tropikal yağmur ormanlarını oluşturan ağaçların boyları 50 metreyi aşmaktadır. Bölgede ormanların fazla olmasına bağlı olarak ahşap evler yaygındır. Sıcaklık ve nem o kadar fazladır ki yılın büyük bölümünde ince kıyafetlerle zaman geçirilebilmektedir. Ayrıca bu bölgede bol miktarda hindistan cevizi, mango, kakao vb. tarım ürünleri yetiştirilmektedir.

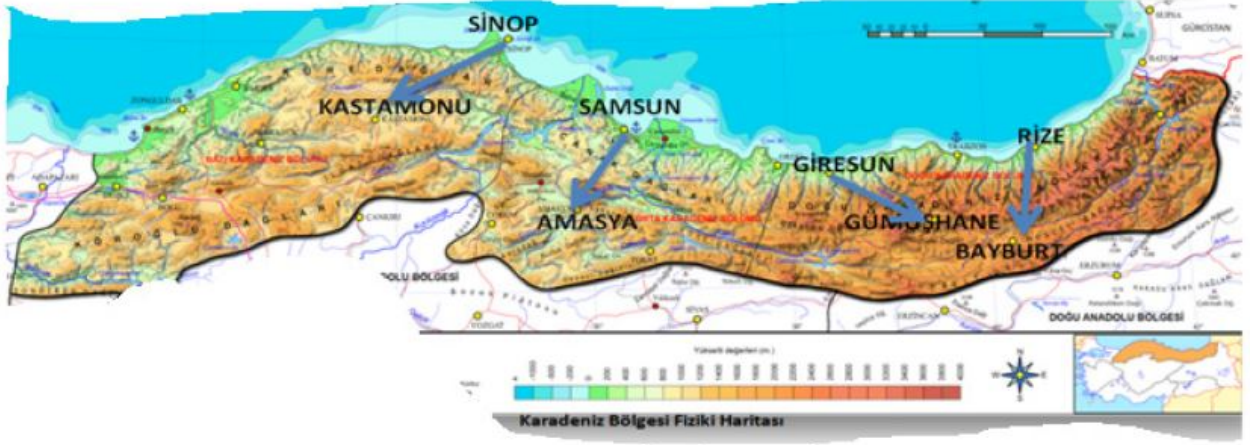
Metne göre Ekvatorial iklimin görüldüğü yerlerde;

- I. İklimin doğal bitki örtüsüne ve insan yaşamına etkisi vardır.
- II. Konut yapımında çevredeki malzemelerden yararlanılmaktadır.
- III. Tarımsal faaliyetlere dayalı sanayi gelişmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I B) I ve II C) I ve III D) II ve III

43. Karadeniz kıyısında yer alan dağların hem kıyıya paralel uzanması hem de yüksek olmasından dolayı, deniz etkisi iç kısımlara fazla sokulamamaktadır. Bu nedenle kıyı ile iç kesimleri arasındaki iklim özellikleri büyük farklılıklar göstermektedir. Ancak dağların yükseltisinin azaldığı alanlarda deniz etkisi iç kesimlere kadar sokulur, iklim özelliklerindeki farklılıklar azalır.

Buna göre haritada verilen aynı bölgede yer alan merkezlerden hangileri arasında, iklim özellikleri (sıcaklık, yağış, nem ...) bakımından farklılıkların diğerlerine göre daha az olduğu söylenebilir?

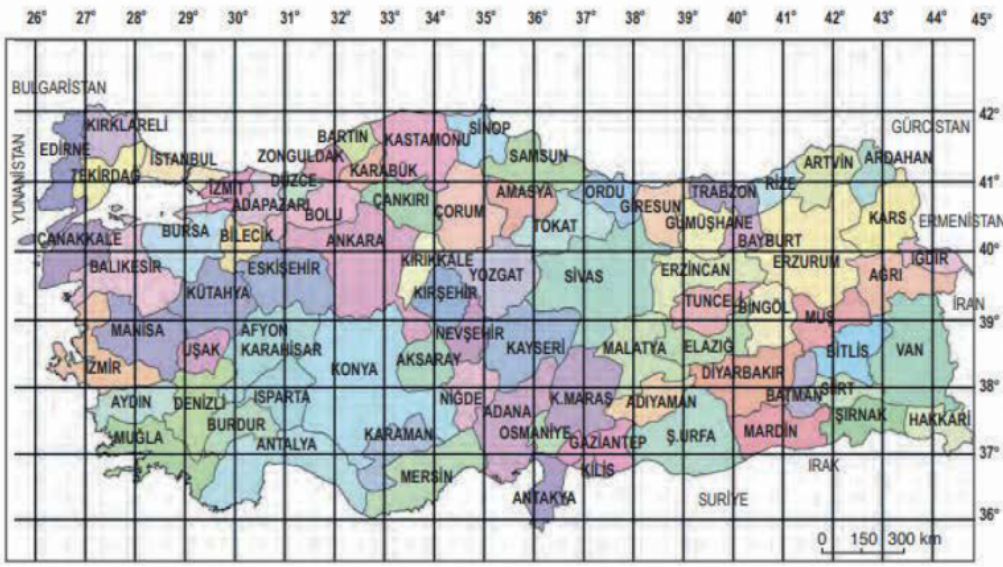
- A) Sinop – Kastamonu
B) Giresun – Gümüşhane
C) Samsun – Amasya
D) Rize – Bayburt

44. Karadeniz Bölgesi'nin iklimi, denize yakın olmasından ve kıyıya paralel dağ sıralarının varlığından etkilenir. Deniz mevsimlik ısı farklarının azalmasına ve nem artışına neden olur; dağ sıraları ise sıcaklık ve yağış üstünde etkili olur. Dağların denize bakan yamaçlarıyla iç kesimlere bakan yamaçlar arasında bu bakımdan farklılık görülür. Bölge, Karadeniz kıyısı boyunca çok geniş bir alana yayıldığı için iklimde yerel değişiklikler görülmesi doğaldır. Bölgenin batısı doğusundan daha soğuk geçer; bunun nedeni Balkan yarımadası üstünden gelen soğuk baskınlarına karşı açık olmasıdır. Doğuda ise Kafkas dağları, Doğu Karadeniz bölümüne soğuk baskınlarının girmesini önler. İklimde asıl önemli farklar kıyı ile iç kesim arasında görülür. Deniz kıyısında mevsimlik sıcaklık farkları azalır yağışlar artarken, iç kesimlerde yükseltinin artmasıyla karasal iklimin etkisi hissedilmeye başlar.

Metne göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Karadeniz Bölgesi'nde deniz etkisi sıcaklık farklarının azalmasını sağlamıştır.
B) Karadeniz Bölgesi'nde yer şekilleri iklim üzerinde etkilidir.
C) Karadeniz Bölgesi'nin özel konumu, iklimi üzerinde etkilidir.
D) Karadeniz Bölgesi'nde deniz etkisi nedeniyle iklim farklılıkları oluşmuştur.

45.

43° – 44° Doğu meridyeni ile 38° – 39° Kuzey paralelleri arasında toprakları bulunan il aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Van
- C) İzmir

- B) Ankara
- D) Konya

CEVAP ANAHTARI

SOSYAL BİLGİLER

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
D	C	A	B	B	B	C	A	D	D	D	D	C	C	D
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
C	A	D	A	D	C	B	A	B	B	B	C	B	B	B
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45
B	C	C	C	D	D	B	C	D	B	B	B	C	A	A